

۷- گزینه «۴» - ویژگی اول آورده شده در این گزینه درست است. در متن بین واژه‌های «نقصان» و «زیادت» تضاد وجود دارد. با توجه به این که متن از یکی از خلقت‌های خداوند صحبت می‌کند، درمی‌یابیم که نویسنده قصد بیان تاریخ آفرینش را دارد. بنابراین متن محتوای تاریخی دارد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: متن آورده شده در صورت سؤال ویژگی‌های نثر در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم را دارد. زبان متن ساده و روان است و محتوای تاریخی دارد که یکی از موضوعاتی است که در آن دوره به آن توجه می‌شد. در متن اصطلاح علمی و شعر و مثل به کار نرفته است. پس می‌تواند در قرن چهارم و نیمه اول قرن پنجم نوشته شده باشد. از ویژگی‌های کاربرد دستور تاریخی می‌توان به این موارد اشاره کرد: حذف «را» مفعولی در جمله «نخستین چیزی که حق تعالی آفرید.» در جمله «قلم را فرمود»، «را» نشانه مفعول نیست و به جای حرف اضافه «به» آمده است. آمدن واژه در بین دو حرف اضافه در جمله «به خبر اندر چنین است» و ... از نمونه جابه‌جایی اجزای جمله می‌توان به این موارد اشاره کرد: «بنویس هرچه تا قیامت خواهد بود» که در اصل چنین است: هرچه تا قیامت خواهد بود بنویس. و نیز جمله «همه قلم بنوشت به امر حق عز و جل.»

گزینه «۲»: همان‌طور که گفته شد این متن ویژگی‌های نثر دوره سامانیان (قرن چهارم) را دارد. از نمونه حذف «را» مفعولی می‌توان به جمله «نخستین چیزی که حق تعالی آفرید» و جمله «بنویس هرچه تا قیامت خواهد بود» و نیز جمله «هرچه خواست بودن» و ... اشاره کرد. در متن واج‌آرایی به کار نرفته است.

گزینه «۳»: همان‌گونه که گفتیم این متن می‌تواند متعلق به دوره سامانیان باشد. در این متن واژه‌های «قیامت»، «لوح محفوظ» و «صحایف اعمال» شبکه معنایی را به وجود آورده‌اند. نمونه کاربرد دستور تاریخی پیش در توضیح گزینه‌های قبل ذکر شد.

گزینه «۴»: ویژگی اول آورده شده در این گزینه درست است. در متن بین واژه‌های «نقصان» و «زیادت» تضاد وجود دارد. با توجه به این که متن از یکی از خلقت‌های خداوند صحبت می‌کند، در می‌یابیم که نویسنده قصد بیان تاریخ آفرینش را دارد. بنابراین متن محتوای تاریخی دارد. به این ترتیب موارد آورده شده در گزینه چهارم همگی درست هستند. (جعفری) (درس اول، سوم و چهارم - ترکیبی)

۸- گزینه «۲» - ویژگی‌های فکری متن‌های گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» همگی درست بیان شده‌اند. ویژگی فکری متن گزینه «۲» این است که نویسنده قصد نکوهش اعمال و رفتار نزدیکان پادشاهان را دارد که همیشه در پی حسادت و بدخواهی هستند نه منع کردن انسان از نزدیک شدن به پادشاهان. ویژگی دوم آورده شده در این گزینه درست است. (جعفری) (درس اول - مبانی تحلیل متن)

۹- گزینه «۱» - در این گزینه واژه «خوش» دو مرتبه تکرار شده است و بنابراین واژه‌آرایی در این بیت به کار رفته است. در این بیت واج‌آرایی وجود ندارد. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: در این گزینه واژه «دام» سه مرتبه و واژه «دانه» دو مرتبه تکرار شده است. همچنین واج‌آرایی صامت «د» محسوس است. گزینه «۳»: در این گزینه واژه‌های «خال» و «خاک» تکرار شده‌اند. همچنین واج‌آرایی صامت «خ» و مصوت «آ» در این بیت وجود دارد. به این ترتیب هر دو ویژگی خواسته شده در بیت آمده است.

گزینه «۴»: در این بیت واژه‌آرایی واژه «جان» به کار رفته است. همچنین واج‌آرایی صامت «ج» و مصوت‌های «ب» و «آ» در بیت وجود دارد. به این ترتیب تنها گزینه «۱» است که در آن فقط واژه‌آرایی وجود دارد. (جعفری) (درس سوم - واج‌آرایی - واژه‌آرایی)

۱۰- گزینه «۲» - واج‌آرایی صامت‌ها از مصوت‌ها محسوس‌تر است. بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در مصراع «ورد زبان کوچه خاموشی» واج‌آرایی مصوت «-» به کار رفته است.

گزینه «۲»: واج‌آرایی صامت «خ» به کار رفته است.

گزینه «۳»: واج‌آرایی مصوت «-» به کار رفته است.

گزینه «۴»: واج‌آرایی مصوت «-» به کار رفته است. بنابراین واج‌آرایی در بیت گزینه «۲» محسوس‌تر است. (جعفری) (درس سوم - واج‌آرایی - واژه‌آرایی)

۱۱- گزینه «۴» - بیت‌های گزینه‌های «۱» تا «۳» همگی حس و حال و فضای غمگین و اندوهگین دارند و نیز آهنگ آنها طوری است که این حس و حال را به خواننده منتقل می‌کنند. اما بیت گزینه «۴» برعکس سه بیت دیگر است و شاعر خبر از آمدن یار خود می‌دهد و بنابراین فضای عاطفی شادی دارد. همچنین آهنگ بیت به گونه‌ای است که این فضا را به خوبی به خواننده منتقل می‌کند.

(جعفری) (درس دوم - سازه‌ها و عوامل تأثیرگذار در شعر فارسی)

۱۲- گزینه «۳» - اگر بیت‌ها را با دقت بخوانیم، متوجه خواهیم شد که بیت‌های گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» هر سه دارای موسیقی و آهنگ یکسان هستند و بیت گزینه «۳» با آنها تفاوت دارد. (جعفری) (درس دوم - سازه‌ها و عوامل تأثیرگذار در شعر فارسی)

۱۳- گزینه «۱» - بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: علامت هجاهای این بیت درست آمده است.

رَش	بَ	شَز	رَف	دِ	کَر	پِی	ل	پِی	کِی	یِ
-	U	-	-	U	-	-	U	-	-	U
رَش	سَ	بَان	تَا	دِ	وَر	رَا	دَ	رَن	أَب	بِ

آهنگ و موسیقی این بیت کوتاه و ضربی است و مناسب سرودن اشعار حماسی است.

گزینه «۲»: علامت هجاهای بیت این گزینه به این صورت است:

نَد	زِ	مِی	ج	مُو	نُون	جُ	یِ	وَا	هَ	لِی	وَ	شَب	إِم
-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	-	U	-	-
نِیست	ر	گَا	زِ	سَا	رِی	سَ	چ	هَی	بِ	رَش	سَ	یَا	دَر

علامت هجاهای بیت آورده شده در توضیح این گزینه به صورت زیر است:

رَست	پَ	ل	لَا	یِ	هَو	یِ	هَا	بِی	یِ	نِ	مَا	زِ	رِین	دَ
-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	-	U
رَست	پَ	ل	قَا	لُ	قِی	نِ	غَا	لَا	کَ	لِ	حَا	بِ	شَا	خُ

همان‌طور که ملاحظه می‌کنید علامت هجاهای دو بیت با یکدیگر متفاوت هستند. توضیح دوم آورده شده در این بیت درست است.

گزینه «۳»: علامت هجاهای این بیت به این صورت است:

دِل	یِ	رَا	بَ	دَن	پِی	تَ	کِ	نَان	چَ	اِی	تِ	پِس	بَا
-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	-	U	-	-
رَا	بَ	قَا	عَ	دَن	رِی	پَ	لِ	بَا	کِ	نَان	چَ	أَن	یَا

بنابراین در این بیت هشت هجای بلند و شش هجای کوتاه به کار رفته است. توضیح دوم بیت درست آمده است.

گزینه «۴»: اگرچه بیت این گزینه وزن و آهنگ شعر حماسی را دارد، ولی با توجه به محتوای آن، نمی‌تواند بیتی حماسی باشد. تعداد و نوع

هجاهای بیت درست آورده شده است:

دَم	زِ	تَش	آ	بُ	آ	هَر	بِ	رَا	لَم	دِ
-	U	-	-	U	-	-	U	-	-	U
أَم	دِ	دِی	خَن	یِ	گِر	دَر	ع	ع	شَم	کِ

همان‌گونه که ملاحظه می‌کنید، در هر مصراع این بیت چهار هجای کوتاه و هفت هجای بلند به کار رفته است.

به این ترتیب تنها توضیحات آورده شده در مقابل بیت گزینه «۱» درست است.

(جعفری) (دروس دوم و پنجم - سازه‌ها و عوامل تأثیرگذار در شعر فارسی - هماهنگی پاره‌های کلام)

۱۴- گزینه «۳» - در این گزینه سجع به کار نرفته است و بنابراین متن مسجع نیست. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در این گزینه «بی‌همتایی» با «توانایی»، «بینایی» با «دانایی» و «مصفایی» با «مبرایی» با یکدیگر سجع متوازی دارند.

گزینه «۲»: در این گزینه «خون‌خواران» با «طاران» سجع متوازی دارد.

گزینه «۴»: در این گزینه «بخشاید» با «آید» سجع مطرف دارند.

به این ترتیب گزینه «۳» پاسخ پرسش است. (جعفری) (درس ششم - سجع و انواع آن)

۱۵- گزینه «۴» - ارزش موسیقایی سجع متوازی از سجع مطرف و متوازن بیشتر است. بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در این گزینه «انجام» و «فرجام» سجع متوازی دارند.

گزینه «۲»: در این گزینه «نسجد» و «برنجد» سجع متوازی دارند.

گزینه «۳»: در این گزینه «زر»، «پر»، «بر» و «در» با یکدیگر سجع متوازی دارند.

گزینه «۴»: در این گزینه «نگردد» و «کند» سجع مطرف دارند. به این ترتیب گزینه «۴» پاسخ پرسش است. (جعفری) (درس ششم - سجع و انواع آن)